ODLUKA br. 2/2014 ODBORA ZA TRGOVINU EU-A, KOLUMBIJE I PERUA

od 16. svibnja 2014.

Donošenje poslovnika i kodeksa ponašanja za arbitre iz članka 13. stavka 1. točke (h) i članka 315. Sporazuma o trgovini između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Kolumbije i Perua, s druge strane [2015/1046]

ODBOR ZA TRGOVINU,

uzimajući u obzir Sporazum o trgovini između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Kolumbije i Perua, s druge strane („Sporazum"), potpisan u Bruxellesu 26. lipnja 2012., a posebno njegove članak 13. stavak 1. točku (h) i članak 315.,

budući da:

(1) Odbor za trgovinu na svom prvom sastanku donosi poslovnik i kodeks ponašanja za arbitre.

(2) Odbor za trgovinu ima isključivu ovlast ocjenjivati i donositi odluke kako je predviđeno u Sporazumu o svim pitanjima koja su mu uputila specijalizirana tijela osnovana u skladu sa Sporazumom,

DONIO JE OVU ODLUKU:

1. Utvrđuju se poslovnik i kodeks ponašanja za arbitre kako je navedeno u Prilogu.

2. Ova Odluka stupa na snagu 7. listopada 2014.

Sastavljeno u Limi 16. svibnja 2014.

Za Odbor za trgovinu

Ministrica trgovine, industrije i turizma Kolumbije	*Povjerenik Europske komisije za trgovinu*	*Ministrica vanjske trgovine i turizma Perua*
Cecilia ÁLVAREZ-CORREA	Karel DE GUCHT	Blanca Magali SILVA VELARDE-ÁLVAREZ

PRILOG

POSLOVNIK

OPĆE ODREDBE

1. Prema glavi XII. (Rješavanje sporova) i u skladu s ovim pravilima:

   (a) „Sporazum" znači Sporazum o trgovini između Perua i Kolumbije, s jedne strane, i Europske unije i njezinih država članica, s druge strane, potpisan u Bruxellesu 26. lipnja 2012.;

   (b) „savjetnik" znači osoba koju stranka u sporu ovlašćuje za savjetovanje ili pružanje pomoći u vezi s postupcima pred arbitražnim vijećem;

   (c) „arbitar" znači član arbitražnog vijeća koje je osnovano u skladu s člankom 303. (Osnivanje arbitražnog vijeća) Sporazuma;

   (d) „pomoćnik" znači osoba koja u okviru mandata arbitra za njega provodi istraživanja ili mu pruža pomoć;

   (e) „stranka koja je podnijela žalbu" znači bilo koja stranka koja zahtijeva osnivanje arbitražnog vijeća na temelju članka 302. (Pokretanje arbitražnog postupka) Sporazuma;

   (f) „stranka protiv koje je podnesena žalba" znači stranka koja navodno krši odredbe iz članka 299. (Područje primjene) ovog Sporazuma;

   (g) „arbitražno vijeće" znači vijeće osnovano u skladu s člankom 303. (Osnivanje arbitražnog vijeća) Sporazuma;

   (h) „predstavnik stranke" znači zaposlenik ili bilo koja druga osoba koju je imenovao vladin odjel ili agencija ili drugo javno tijelo stranke u sporu;

   (i) „dan" znači kalendarski dan;

   (j) „treća strana" znači stranka koja nije stranka u sporu nego koja sudjeluje u savjetovanjima i/ili arbitražnom postupku, ovisno o slučaju, u skladu s člankom 301. (Savjetovanja), stavkom 10. i/ili člankom 302. (Pokretanje arbitražnog postupka), stavkom 4. glave XII. (Rješavanje sporova) Sporazuma.

2. Stranka protiv koje je podnesena žalba odgovorna je za logističku organizaciju postupaka rješavanja sporova, posebno za organizaciju rasprava, osim ako drukčije nije dogovoreno. Međutim, obje stranke u sporu dijele troškove nastale organizacijom arbitražnog postupka, uključujući troškove arbitara. Arbitražno vijeće međutim može odlučiti drukčije raspodijeliti te administrativne troškove, osim troškova arbitara, uzimajući u obzir posebnosti slučaja i druge okolnosti koje se smatraju važnima.

OBAVIJESTI

3. Stranke u sporu i arbitražno vijeće svaki zahtjev, obavijest, pisani podnesak ili drugi dokument šalju poštom s povratnicom, preporučenom poštom, kurirskom službom, telefaksom, teleksom, telegramom ili bilo kakvim drugim telekomunikacijskim sredstvom kojim je moguće dokazati da je navedeno bilo poslano.

4. Svaka stranka u sporu dostavlja drugoj stranci u sporu ili trećoj strani u sporu i svakom od arbitara presliku svih pisanih podnesaka. Preslika dokumenta dostavlja se i u elektroničkom obliku.

5. Sve su obavijesti naslovljene na koordinatore sporazuma.

6. Manje se administrativne pogreške u svim zahtjevima, obavijestima, pisanim podnescima ili drugim dokumentima koji se odnose na postupke arbitražnog vijeća mogu ispraviti dostavom novoga dokumenta u kojemu su izmjene jasno naznačene.

7. Ako zadnji dan za dostavu dokumenta pada na dan koji je državni praznik u Kolumbiji, Peruu ili u Europskoj uniji, dokument se može dostaviti sljedećeg radnog dana.

POKRETANJE ARBITRAŽNOG POSTUPKA

8. Kada tvrdi da mjera predstavlja povredu odredbi Sporazuma, u skladu s člankom 302. stavkom 2. (Pokretanje arbitražnog postupka), stranka koja je podnijela žalbu objašnjava kako ta mjera predstavlja povredu odredbi Sporazuma na način iz kojeg se jasno može vidjeti pravna osnova za žalbu kako bi se stranci protiv koje je podnesena žalba omogućilo da izloži svoju obranu.

TREĆE STRANE

9. U skladu s člankom 302. stavkom 4. (Pokretanje arbitražnog postupka) Sporazuma, svaka treća strana može arbitražnom vijeću dostaviti pisani podnesak, a njegovu presliku strankama u sporu i svakoj trećoj strani.

10. Svaka treća strana također može sudjelovati i na raspravi arbitražnog vijeća te je arbitražno vijeće pisanim putem poziva da iznese svoje mišljenje tijekom takve rasprave.

POPIS ARBITARA

11. Kada stranka predlaže kandidate za popis arbitara prema članku 304. (Popis arbitara) Sporazuma, druge stranke mogu prigovoriti tom prijedlogu samo ako kandidati ne zadovoljavaju zahtjeve navedene u članku 304. stavku 3. (Popis arbitara) Sporazuma i kodeksa ponašanja koji se primjenjuje na članove arbitražnog vijeća.

12. Kada kandidat kojeg je predložila stranka više nije na popisu, ta stranka imenuje novog kandidata. U slučaju kandidata za predsjednika arbitražnog vijeća, stranke se dogovaraju oko zamjene.

OSNIVANJE ARBITRAŽNOG VIJEĆA

13. Ako je, na temelju članka 303. (Osnivanje arbitražnog vijeća) Sporazuma, član arbitražnog vijeća izabran ždrijebom, predstavnici obje stranke u sporu pozivaju se dovoljno unaprijed da prisustvuju odabiru ždrijebom. Odabir ždrijebom odvija se u svakom slučaju u prisutnosti bilo koje od stranaka i u roku od 5 dana od zahtjeva da predsjednik Odbora za trgovinu odabere arbitra.

14. Stranke u sporu obavješćuju arbitre o imenovanju.

15. Arbitar koji je imenovan u skladu s postupkom iz članka 303. (Osnivanje arbitražnog vijeća) Sporazuma obavješćuje Odbor za trgovinu o svom pristanku u roku od 5 dana od dana kada je obaviješten o svom imenovanju.

16. Osim ako se ne dogovore drukčije, stranke u sporu sastaju se s arbitražnim vijećem u roku od 7 dana od njegovog osnivanja kako bi odredile pitanja koja stranke u sporu ili arbitražno vijeće smatraju prikladnima. Ako Odbor za trgovinu još nije utvrdio iznos naknade i troškova koji se trebaju plaćati arbitrima, takva se naknada i troškovi utvrđuju u skladu s praksom WTO-a.

17. (a) Osim ako se stranke u sporu u roku od pet radnih dana od dana izbora arbitara ne dogovore drukčije, mandat arbitražnog vijeća jest sljedeće:

„s obzirom na odgovarajuće odredbe Sporazuma na koje se pozivaju stranke u sporu, proučiti pitanje izneseno u zahtjevu za osnivanjem arbitražnog vijeća, odlučiti o usklađenosti dotične mjere s odredbama iz članka 299. (Područje primjene) i donijeti odluku u skladu s člankom 307. (Odluka arbitražnog vijeća) Sporazuma."

(b) Stranke u sporu moraju o dogovorenim nadležnostima obavijestiti arbitražno vijeće u roku od 2 dana od postizanja sporazuma.

POČETNI PODNESCI

18. Stranka koja je podnijela žalbu dostavlja svoj početni pisani podnesak najkasnije 20 dana nakon datuma osnivanja arbitražnog vijeća. Stranka protiv koje je podnesena žalba dostavlja svoj pisani odgovor najkasnije 20 dana nakon datuma primitka početnog pisanog podneska.

RAD ARBITRAŽNIH VIJEĆA

19. Predsjednik arbitražnog vijeća predsjedava svim sastancima vijeća. Arbitražno vijeće može na predsjednika delegirati ovlasti za donošenje administrativnih odluka u vezi s postupkom.

20. Osim ako Sporazumom ili ovim poslovnikom nije drukčije određeno, arbitražno vijeće obavlja svoje aktivnosti putem svih sredstava, uključujući telefon, telefaksne uređaje ili računalne veze.

21. Samo arbitri mogu sudjelovati u vijećanjima arbitražnog vijeća, ali arbitražno vijeće može dopustiti da na vijećanjima budu prisutni njihovi pomoćnici.

22. Za izradu odluke arbitražnog vijeća odgovorno je isključivo arbitražno vijeće i ta se odgovonost ne smije delegirati.

23. Kada se pojavi postupovno pitanje koje nije obuhvaćeno odredbama ovog Sporazuma ili njegovih priloga, arbitražno vijeće može usvojiti odgovarajući postupak koji je u skladu s tim odredbama.

24. Kada arbitražno vijeće ocijeni da postoji potreba za izmjenom bilo kojeg postupovnog roka ili potreba za bilo kakvom drugom postupovnom ili administrativnom prilagodbom, ono pisanim putem obavješćuje stranke o razlozima za izmjenu ili prilagodbu, naznačujući potrebni rok ili prilagodbu. Rokovi određeni u članku 307. stavku 2. (Odluka arbitražnog vijeća) ne mijenjaju se.

PRIGOVOR, UKLANJANJE I ZAMJENA

25. Zahtjev stranke u sporu za odbijanje ili opoziv arbitra u skladu s člankom 305. stavkom 1. (Prigovor, uklanjanje i zamjena) Sporazuma dostavlja se u pisanom obliku i sadržava osnovu i dokaze kojima se podupire tvrdnja da je arbitar povrijedio kodeks ponašanja. Taj se zahtjev prosljeđuje drugoj stranci u sporu, a preslika zahtjeva dostavlja se Odboru za trgovinu u roku od 10 dana od datuma kada je stranka primila dokaze o okolnostima koje su dovele do podnošenja zahtjeva za odbijanje arbitra.

26. Stranke u sporu međusobno se savjetuju u roku od 5 dana od primitka tog zahtjeva. Ako se postigne dogovor, novi arbitar bira se u skladu s postupkom određenim u članku 303. (Osnivanje arbitražnog vijeća) Sporazuma.

27. Ako izostane sporazum stranaka u sporu o potrebi opoziva arbitra, bilo koja od stranaka može zatražiti da o tom pitanju konačnu odluku donese predsjednik arbitražnog vijeća.

28. Ako predsjednik arbitražnog vijeća ili njegov predstavnik smatraju da arbitar ne zadovoljava zahtjeve kodeksa ponašanja, on/ona ždrijebom bira novog arbitra. Ako su stranke u sporu izabrale izvornog arbitra u skladu s člankom 303. stavkom 2. (Osnivanje arbitražnog vijeća) Sporazuma, zamjena se bira ždrijebom između članova s popisa iz članka 304. (Popis arbitara) Sporazuma, koje je predložila stranka koja je izabrala izvornog arbitra. Ako su, protivno tome, izvornog arbitra izabrale stranke u sporu u skladu s člankom 303. stavkom 5. (Osnivanje arbitražnog vijeća) Sporazuma, odabir ždrijebom obavlja se između svih članova s navedenog popisa. Izbor se odvija *mutatis mutandis* u skladu s Pravilom 12. i u roku od 5 dana od datuma zahtjeva predsjednika arbitražnog vijeća.

29. Ako se stranke u sporu ne dogovore o potrebi zamjenjivanja predsjednika arbitražnog vijeća, bilo koja od stranaka može zatražiti upućivanje tog pitanja jednom od preostalih članova s popisa osoba izabranih da djeluju kao predsjednici u skladu s člankom 304. stavkom 1. (Popis arbitara) Sporazuma. Predsjednik Odbora za trgovinu ili njegov delegat ždrijebom izvlači ime te osobe. Izbor se odvija *mutatis mutandis* u skladu s Pravilom 12. i u roku od 5 dana od datuma zahtjeva predsjednika Odbora za trgovinu. Odluka te osobe o potrebi za zamjenjivanjem predsjednika konačna je.

30. Ako ta osoba odluči da prvotni predsjednik poštuje zahtjeve kodeksa ponašanja, ona ili on bira novog predsjednika ždrijebom među preostalom skupinom pojedinaca iz članka 304. (Popis arbitara) Sporazuma, koji mogu izvršavati dužnost predsjednika. Izbor novog predsjednika odvija se u skladu s pravilom 12., *mutatis mutandis* i u roku od 5 dana od datuma kada je imenovana osoba donijela odluku o odbijanju.

31. Postupci arbitražnog vijeća i primjenjivi rokovi suspendiraju se do donošenja odluke o odbijanju arbitra ili o njegovom opozivu ili zamjeni, ovisno o slučaju.

RASPRAVE

32. Predsjednik određuje datum i sat rasprave u dogovoru sa strankama u sporu i drugim članovima arbitražnog vijeća te stranke o tome obavješćuje u pisanom obliku. Stranka nadležna za logističku organizaciju postupka te informacije objavljuje osim ako je rasprava zatvorena za javnost.

33. Osim ako se stranke u sporu dogovore drukčije, rasprava se održava u Bruxellesu ako se stranka koja je podnijela žalbu nalazi u Kolumbiji ili Peruu i u Bogoti ili Limi, ovisno o slučaju, ako se stranka koja je podnijela žalbu nalazi u EU-u.

34. Uz suglasnost stranaka, arbitražno vijeće može sazvati dodatne rasprave.

35. Svi arbitri moraju biti prisutni cijelo vrijeme trajanja svake rasprave.

36. Bez obzira na to je li rasprava zatvorena za javnost ili nije, raspravi mogu prisustvovati sljedeće osobe:

    (a) predstavnici stranaka u sporu i svaka treća strana;

    (b) savjetnici stranaka u sporu i svaka treća strana;

    (c) administrativno osoblje, usmeni prevoditelji, prevoditelji i sudski izvjestitelji i pomoćnici arbitara.

37. Arbitražnom vijeću mogu se obraćati samo predstavnici i savjetnici stranka u sporu i svaka treća strana.

38. Svaka stranka u sporu najkasnije pet dana prije datuma rasprave dostavlja arbitražnom vijeću popis imena osoba koje će dati usmene argumente na raspravi u ime te stranke te popis imena drugih predstavnika ili savjetnika koji će biti nazočni na raspravi.

39. U skladu s pravilima 46., 47., 48. i 49., rasprave arbitražnog vijeća otvorene su za javnost, osim ako stranke u sporu odluče da će rasprave biti djelomično ili potpuno zatvorene za javnost.

40. Arbitražno vijeće vodi raspravu na sljedeći način, osiguravajući da se stranci koja je podnijela žalbu osigura jednako vrijeme kao i stranci protiv koje je podnesena žalba:

    Argument:

    (a) argument stranke koja je podnijela žalbu;

    (b) argument stranke protiv koje je podnesena žalba.

Pobijajući argument:

(a) argument stranke koja je podnijela žalbu;

(b) argument stranke protiv koje je podnesena žalba.

41. Arbitražno vijeće može neposredno postavljati pitanja svakoj stranci u sporu tijekom cijele rasprave.

42. Arbitražno vijeće osigurava da se prijepisi svake rasprave pripreme i čim prije moguće dostave strankama u sporu.

43. Svaka stranka u sporu u roku od 10 dana od datuma rasprave može dostaviti dopunski pisani podnesak o bilo kakvom pitanju koje nastane tijekom rasprave.

PITANJA U PISANOM OBLIKU

44. Arbitražno vijeće može u svakom trenutku postupka uputiti pitanja u pisanom obliku jednoj ili objema strankama u sporu i svakoj trećoj strani. Stranke u sporu i svaka treća strana primaju primjerak svih pitanja arbitražnog vijeća. Ako za vrijeme rasprave nije moguće odgovoriti na pitanje, arbitražno vijeće mora strankama u sporu dati dogovarajući rok da odgovore na pitanja.

45. Svaka stranka u sporu ili svaka treća strana također dostavlja primjerak pisanog odgovora na pitanja arbitražnog vijeća drugoj stranci u sporu i svakoj trećoj strani. Strankama u sporu daje se prilika da dostave pisane primjedbe na odgovor druge stranke u sporu i na odgovore svake treće strane u roku od 5 dana od datuma dostave.

POVJERLJIVOST

46. Svaka stranka u sporu, svaka treća strana i njihovi savjetnici tretiraju kao povjerljivu svaku informaciju koju je druga stranka u sporu dostavila arbitražnom vijeću i koju je odredila kao povjerljivu.

47. Ako stranka u sporu dostavi arbitražnom vijeću povjerljivu verziju svojih pisanih podnesaka, ona također, na zahtjev druge stranke u sporu, dostavlja sažetak informacija iz svojih podnesaka koji nije povjerljiv najkasnije 15 dana od datuma zahtjeva ili podnošenja povjerljive verzije, ovisno o tome što je kasnije.

48. Pisani podnesci arbitražnom vijeću smatraju se povjerljivima, ali se dostavljaju strankama u sporu i svakoj trećoj strani. Ništa u ovom poslovniku ne sprječava stranku u sporu da u javnosti otkrije svoje stajalište, ako ono ne sadrži povjerljive informacije.

49. Arbitražno vijeće sastaje se na zatvorenoj sjednici kada podnesci ili dokazi bilo koje od stranaka u sporu sadrže povjerljive informacije.

50. Stranke u sporu i njihovi savjetnici poštuju povjerljivost rasprava pred arbitražnim vijećem kada se one održavaju na zatvorenoj sjednici, u skladu s pravilom 39.

KONTAKTI *EX PARTE*

51. Arbitražno vijeće ne sastaje se niti stupa u kontakt sa strankom u sporu u odsutnosti druge stranke u sporu.

52. Nijedan član arbitražnog vijeća ne smije raspravljati o bilo kojim aspektima predmeta postupka s jednom strankom ili objema strankama u sporu ili s bilo kojom trećom stranom u odsutnosti drugih arbitara.

PODNESCI *AMICUS CURIAE*

53. Sve zainteresirane nevladine osobe s poslovnim nastanom na državnom području stranke u sporu i koje nisu dio vlade bilo koje od stranaka u sporu mogu arbitražnom vijeću dostaviti pisani zahtjev da im se odobri predavanje sažetka *amicus curiae* u roku od 10 dana od dana osnivanja arbitražnog vijeća, a preslike tog zahtjeva dostavljaju strankama u sporu. Takav zahtjev:

(a) navodi opis osobe koja je predala podnesak, uključujući njezino sjedište i druge kontaktne podatke, prirodu njezine djelatnosti i, ako se radi o pravnoj osobi, informacije o njezinim članovima, njezinom pravnom položaju i općim ciljevima;

(b) navodi posebna činjenična i pravna pitanja koja su predmet podneska;

(c) navodi prirodu interesa i njegovu važnost za postupak te na koji će način podnesak pomoći arbitražnom vijeću prilikom utvrđivanja činjeničnog ili pravnog pitanja povezanog sa sporom;

(d) otkriva izravan ili neizravan odnos koji osoba koja predaje podnesak ima ili je imala sa strankom u sporu, te njezin izvor financiranja;

(e) navodi je li ta osoba primila ili će primiti financijsku ili neku drugu vrstu potpore od stranke u sporu, osobe ili druge organizacije, za pripremu zahtjeva za odobrenje dostavljanja sažetka ili pripremu samog sažetka;

(f) nije duži od 5 stranica s dvostrukim razmakom; i

(g) sastavljen je na jezicima postupka.

54. Arbitražno vijeće utvrđuje odgovarajući datum do kojeg stranke u sporu mogu davati primjedbe na zahtjev za odobrenje.

55. Arbitražno vijeće preispituje i uzima u obzir zahtjev za odobrenje, točnost podataka navedenih u zahtjevu i sve primjedbe stranaka u sporu i bez odgađanja donosi odluku o dodjeli odobrenja za dostavljanje pisanog podneska od strane zainteresirane nevladine osobe. Odobrenje arbitražnog vijeća za dostavljanje pisanog podneska ne znači da će arbitražno vijeće preispitati u svojoj odluci pravne tvrdnje navedene u podnesku.

56. Podnesci *amicus curiae* prosljeđuju se arbitražnom vijeću u roku od 5 dana od datuma kada arbitražno vijeće odobri dostavljanje takvog podneska te se primjerak podneska prosljeđuje strankama u sporu. Podnesak ima sljedeća obilježja:

(a) mora imati datum i potpis osobe koja dostavlja podnesak ili njegovog/njezinog predstavnika;

(b) sažet je i ne premašuje 15 stranica s dvostrukim razmakom, uključujući sve priloge;

(c) njime se ne uvode nova pitanja u spor i obuhvaćena su samo pitanja važna za činjenice i pravnu osnovu predmeta rasprave arbitražnog vijeća i ona koja su navedena u zahtjevu za davanje odobrenja za dostavljanje podneska, te je u njemu objašnjeno na koji će način podnesak pomoći arbitražnom vijeću prilikom utvrđivanja tih pitanja;

(d) podnosi se na jezicima postupka.

57. Arbitražno vijeće osigurava da stranke u sporu imaju mogućnost pisanim putem odgovoriti na podneske *amicus curiae* prije rasprave.

58. Arbitražno vijeće u svoju odluku uključuje popis svih podnesaka *amicus curiae* koje je zaprimilo. Arbitražno vijeće nije obvezno u svojoj odluci navoditi dokaze iz takvih podnesaka.

59. Uzimajući u obzir zahtjeve za odobrenje za dostavljanje podneska ili same podneske *amicus curiae*, arbitražno vijeće izbjegava prekidati postupak i osigurava ravnopravnost stranaka u postupku.

INFORMACIJE I TEHNIČKI SAVJETI

60. Arbitražno vijeće obavješćuje stranke u postupku o svojoj namjeri da traži informacije ili tehničke savjete od stručnjaka kako je navedeno u članku 316. stavku 1. (Informacije i tehnički savjeti) Sporazuma.

61. Arbitražno vijeće dostavlja strankama u sporu primjerak zaprimljenih informacija ili tehničkih savjeta i daje im dovoljno vremena da dostave svoje primjedbe. Mišljenje stručnjaka ima samo savjetodavnu svrhu.

62. Prilikom razmatranja zaprimljenih informacija ili tehničkih savjeta, arbitražno vijeće uzima u obzir primjedbe ili očitovanja stranaka u sporu u vezi s informacijama ili tehničkim savjetima.

63. Arbitražno vijeće osigurava da informacije i tehničke savjete traži od akreditiranih osoba s iskustvom u mjerodavnom području. Osim toga, stručnjaci su neovisni, nepristrani, nisu povezani sa strankama u sporu niti su izravno ili neizravno o njima ovisni i ne dobivaju upute od njih niti od bilo koje organizacije.

HITNI SLUČAJEVI

64. U hitnim slučajevima iz članka 307. stavka 2. (Odluka arbitražnog vijeća) Sporazuma, arbitražno vijeće prema potrebi prilagođava rokove iz ovog poslovnika.

USMENO I PISMENO PREVOĐENJE

65. Stranke u sporu imaju pravo dostavljati i primati pisane podneske i izlagati i slušati usmena izlaganja na jeziku po svom izboru. Svaka stranka u sporu učinkovito organizira i snosi troškove prijevoda svojih pisanih podnesaka na jezik koji je odabrala druga stranka u sporu. Stranka protiv koje je podnesena žalba organizira tumačenje usmenih podnesaka na jezike koje su odabrale stranke u sporu.

66. Presude arbitražnog vijeća priopćuju se na jeziku ili jezicima koje su odabrale stranke u sporu.

67. Stranke u sporu u jednakom omjeru snose troškove prijevoda presude arbitražnog vijeća.

68. Svaka stranka može dostaviti komentare na svaki prijevod dokumenta izrađen u skladu s ovim poslovnikom.

IZRAČUN ROKOVA

69. Kada stranka u sporu zbog primjene Pravila 7. zaprimi dokument na datum koji je kasniji od datuma na koji je taj dokument zaprimila druga stranka, svako vremensko razdoblje koje se izračunava na temelju datuma primitka tog dokumenta izračunava se od posljednjeg datuma primitka tog dokumenta.

OSTALI POSTUPCI

70. Ovaj se poslovnik primjenjuje na postupke utvrđene u skladu s člankom 308. stavkom 3 (Izvršenje arbitražne presude); člankom 309. stavkom 2. (Preispitivanje svake mjere donesene radi usklađivanja s presudom arbitražnog vijeća); člankom 310. stavkom 4. (Privremeni pravni lijekovi u slučaju nepoštovanja); i člankom 311. stavkom 2. (Preispitivanje svake mjere donesene nakon obustave davanja naknade za nepoštovanje). Međutim, rokove utvrđene ovim poslovnikom treba prilagoditi u skladu s posebnim rokovima predviđenima za donošenje odluke arbitražnog vijeća u tim drugim postupcima.

KODEKS PONAŠANJA

DEFINICIJE

1. Za potrebe ovog kodeksa ponašanja:

   (a) „arbitar" znači član arbitražnog vijeća koje je osnovano u skladu s člankom 303. (Osnivanje arbitražnog vijeća) Sporazuma;

   (b) „posrednik" znači osoba koja provodi postupak posredovanja u skladu s člankom 322. (Mehanizam posredovanja) i Prilogom XIV. (Mehanizam posredovanja u vezi s necarinskim preprekama) Sporazuma;

   (c) „kandidat" znači osoba čije je ime na popisu arbitara iz članka 304. (Popis arbitara) ovog Sporazuma te koji dolazi u obzir pri izboru članova arbitražnog vijeća na temelju članka 303. (Osnivanje arbitražnog vijeća) Sporazuma;

   (d) „stručnjak" znači osoba koja posjeduje tehničko znanje ili osoba stručna za određena područja obuhvaćena različitim naslovima Sporazuma;

   (e) „pomoćnik" znači osoba koja na temelju uvjeta imenovanja arbitra provodi postupak, istražuje ili pruža pomoć arbitru;

   (f) „postupak" znači postupak arbitražnog vijeća u skladu s ovim Sporazumom, osim ako nije drukčije određeno; i

   (g) „osoblje", u odnosu na nekoga člana, znači osobe koje su pod vodstvom i nadzorom toga člana, osim pomoćnika.

ODGOVORNOSTI U POSTUPKU

2. Svaki kandidat i arbitar izbjegava nedoličnost i dojam nedoličnosti, neovisan je i nepristran, izbjegava posredne i neposredne sukobe interesa te poštuje visoke standarde ponašanja čime se čuva integritet i nepristranost mehanizma za rješavanje sporova. Bivši arbitri moraju ispunjavati obveze iz stavaka 15., 16., 17. i 18. ovog kodeksa ponašanja.

OBVEZE OTKRIVANJA INFORMACIJA

3. Prije nego što se potvrdi njezin ili njegov izbor za arbitra na temelju ovog Sporazuma, kandidat otkriva sve interese, odnose ili pitanja koji bi mogli ugroziti njegovu ili njezinu neovisnost ili nepristranost, te koji bi mogli opravdano stvoriti dojam nedoličnosti ili pristranosti tijekom postupka. S tim ciljem kandidat ulaže opravdane napore da razjasni sve takve interese, odnose i pitanja.

4. Nakon izbora, arbitar nastavlja ulagati razumne napore kako bi postao svjestan interesa, odnosa ili pitanja iz stavka 3. ovog kodeksa ponašanja i da ih otkrije. Obveza otkrivanja informacija je trajna dužnost koja od arbitra zahtijeva otkrivanje svih interesa, odnosa ili pitanja što se mogu pojaviti tijekom postupka.

5. Kandidat ili arbitar priopćuje Odboru za trgovinu sva pitanja u vezi sa stvarnim ili mogućim povredama kodeksa ponašanja kako bi ih stranke mogle razmatrati.

DUŽNOSTI ARBITARA

6. Nakon izbora, arbitar svoje dužnosti tijekom postupka obavlja temeljito i žurno, pravedno i revno.

7. Arbitar razmatra samo ona pitanja koja nastaju tijekom postupka te su potrebna za odluku, i ovu dužnost ne prenosi na druge osobe.

8. Arbitar je odgovoran za poduzimanje svih potrebnih koraka kako bi osigurao da su njegov ili njezin pomoćnik ili osoblje svjesni ovog kodeksa ponašanja i da postupaju u skladu s njim.

9. Arbitar ne stupa u kontakte *ex parte* u vezi s postupkom.

NEOVISNOST I NEPRISTRANOST ARBITARA

10. Arbitar mora biti neovisan i nepristran i izbjegavati stvaranje dojma nedoličnosti ili pristranosti, te na njega ne smije utjecati vlastiti interes, pritisak izvana, politički interesi, zahtjevi javnosti i odanost jednoj stranci ili strah od kritike.

11. Arbitar ne smije, neposredno ili posredno, preuzeti nikakve obveze ni prihvatiti nikakve povlastice koje bi na bilo koji način utjecale, ili davale dojam da utječu, na ispravno obavljanje njezinih ili njegovih dužnosti.

12. Arbitar ne smije iskorištavati svoj položaj u arbitražnom vijeću za ostvarivanje bilo kakvog osobnog ili privatnog interesa te izbjegava aktivnosti koje mogu stvoriti dojam da su druge osobe u posebnom položaju s kojega mogu utjecati na nju ili njega.

13. Arbitar ne smije dopustiti da financijski, poslovni, profesionalni, obiteljski, osobni ili društveni odnosi ili odgovornosti utječu na njezino ili njegovo ponašanje ili prosuđivanje.

14. Arbitar mora izbjegavati stupanje u odnose ili stjecanje financijskih interesa koji bi mogli utjecati na njezinu ili njegovu nepristranost ili opravdano stvoriti dojam pristranosti.

OBVEZE BIVŠIH ARBITARA

15. Svi arbitri članovi moraju izbjegavati aktivnosti koje mogu stvoriti dojam kako su u obavljanju svojih dužnosti bili pristrani ili izvlačili koristi iz odluke ili presude arbitražnog vijeća.

POVJERLJIVOST

16. Nijedan sadašnji ni bivši arbitar ne smije nikada otkriti ili upotrijebiti informacije koje nisu za javnost, a tiču se postupka ili su dobivene tijekom postupka, osim za potrebe tog postupka, te ne smije ni u kojem slučaju otkriti ili upotrijebiti takve informacije kako bi pridobio osobnu korist ili korist za druge ili kako bi negativno utjecao na interese drugih osoba.

17. Nijedan arbitar ne smije otkriti presudu arbitražnog vijeća ili njezine dijelove prije objave u skladu s člankom 318. stavkom 4. (Odluka i presude arbitražnog vijeća) Sporazuma.

18. Arbitar ili bivši arbitar ne smije nikada otkriti vijećanja arbitražnog vijeća ili stajalište bilo kojeg arbitra.

POSREDNICI, STRUČNJACI

19. Odredbe ovog kodeksa ponašanja koje se odnose na arbitre ili bivše arbitre primjenjuju se, *mutatis mutandis*, i na posrednike i stručnjake.